Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliği 09.02.2023

29.01.2022 Tarihli 31734 Sayılı Resmi Gazete - Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

09.02.2023 Tarihli 32099 Sayılı Resmi Gazete

YÖNETMELİK

Ticaret Bakanlığından:

SERBEST BÖLGELER UYGULAMA YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1- 10/3/1993 tarihli ve 21520 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına "ek 1 inci" ibaresinden sonra gelmek üzere ", ek 5 inci" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (i) ve (j) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"i) Genel Müdür: Serbest Bölgeler Genel Müdürünü,

j) Genel Müdürlük: Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğünü,"

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bölgenin sınırları, bölgenin kurulmasına ilişkin Cumhurbaşkanı Kararında belirtilen sınırlardır."

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesinin dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Arazisi Hazineye ait serbest bölgelerde İşletici, B.K.İ. ve kullanıcılar tarafından inşa ettirilen bina ve tesisler, Faaliyet Ruhsatı süresinin sona ermesi veya Faaliyet Ruhsatının iptali halinde başkaca

bir işleme gerek kalmaksızın Hazineye intikal eder. Aynı üstyapıda birden fazla Faaliyet Ruhsatı ile faaliyet gösterilmesi halinde Hazineye intikal, üstyapının bağlı olduğu Faaliyet Ruhsatının süresinin sona ermesi veya iptali ile gerçekleşir. Hazineye intikal eden bina ve tesisler Bakanlığın tasarrufuna geçer. Söz konusu bina ve tesislerin kullanılır halde devredilmesi esastır. İşletici/B.K.İ. ile Bölge Müdürlüğü bu hususta gerekli tedbirleri birlikte alırlar."

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin 24 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Bakanlar Kurulu" ibareleri "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Serbest Bölge olarak belirlenen Hazineye veya kamu kuruluşlarına ait arazinin, Bakanlık tarafından İşleticiye veya B.K.İ.'ye İşletme veya Kuruluş ve İşletme Sözleşmesi imzalanmak suretiyle tahsisi halinde, İşletici veya B.K.İ.'nin yükümlülükleri sözleşmede belirlenir. Bölgede Hazineye ait binalar ile kullanıcılar tarafından inşa edilen ve bilahare Faaliyet Ruhsatının süresinin sona ermesi veya iptaliyle birlikte Hazineye intikal eden bina ve tesislerin işletilmesinin İşletici veya B.K.İ.'ye bırakılması halinde, bu bina ve tesislerin kullanıcılara kiralanmasına ilişkin esaslar, İşletme veya Kuruluş ve İşletme Sözleşmesinde ayrıntılı olarak düzenlenir. Bölgede Faaliyet Ruhsatı süresi sona eren yatırımcı kullanıcıların, aynı bina ve tesislerde faaliyetlerine ara vermeden devam etmek istemeleri halinde; yeniden Faaliyet Ruhsatı almış olmaları kaydıyla, aynı bina ve tesisler ya da bu bina ve tesislerin üzerinde bulunduğu parseller, İşletici veya B.K.İ. tarafından kendilerine öncelikli olarak kiralanır. Bu durumda, kullanıcının; faaliyetine yatırımcı kullanıcı statüsünde devam etmesi halinde kullanım hakkı devir bedelinin ödenmesini müteakip parsel için açık alan kira sözleşmesi, faaliyetine kiracı kullanıcı statüsünde devam etmesi halinde bina ve tesis için kapalı alan kira sözleşmesi akdedilir."

MADDE 7- Aynı Yönetmeliğin 38 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Yönetmeliğin 52'nci maddesine" ibaresi "52 nci maddenin üçüncü fıkrasına" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 8- Aynı Yönetmeliğin 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Kira sözleşmeleri, kullanıcıya daha önce verilen Faaliyet Ruhsatında öngörülen süreden daha uzun bir süre için akdedilemez. Faaliyet Ruhsatının süresinin sona ermesi veya iptali halinde,

tarafların birbirlerine feshi ihbarda bulunmaları suretiyle kira sözleşmeleri feshedilir. Ancak, Faaliyet Ruhsatının süresi sona eren veya Faaliyet Ruhsatı iptal edilen kullanıcıya verilecek tahliye süresinde, kullanıcının kira ödeme yükümlülüğü devam eder. Kullanıcı tarafından peşin ödenmiş kiradan veya kira sözleşmesinde belirtilen depozitodan, işleyen süreye ve tahliye süresine ait kira, kullanıcının önceki dönemlere ilişkin kira borçları ve yapılması gereken tamir ve sair giderler indirilerek bakiye miktar kullanıcıya iade edilir. Kullanıcının borçlu kalması halinde gerekli kanuni yollara başvurulur. Kullanıcı, fesih işlemini müteakip kendisine ait mal ve eşyaları beraberinde götürmediği takdirde bu mal ve eşyalar hakkında 52 nci madde hükümleri uygulanır.

b) Kiralanan parseller üzerinde kullanıcılar tarafından yaptırılan bina, hangar, depo, ambar, fabrika gibi bilumum üstyapılar; menkuller hariç tutulmak suretiyle, üstyapının bağlı olduğu Faaliyet Ruhsatının süresinin sona ermesi veya iptaliyle birlikte Hazineye intikal eder.

c) Faaliyet Ruhsatı ve sözleşme süresinin hitamında 25 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca işletilmesi İşletici veya B.K.İ.'ye bırakılan bina ve tesisler ya da bu bina ve tesislerin üzerinde bulunduğu parseller; kullanıcının aynı bina ve tesiste faaliyetine ara vermeden devam etmek istemesi halinde ve yeniden Faaliyet Ruhsatı almış olması kaydıyla, aynı kullanıcıya öncelikli olarak kiralanır. Kullanıcının; faaliyetine yatırımcı kullanıcı statüsünde devam etmesi halinde kullanım hakkı devir bedelinin ödenmesini müteakip parsel için açık alan kira sözleşmesi, faaliyetine kiracı kullanıcı statüsünde devam etmesi halinde bina ve tesis için kapalı alan kira sözleşmesi akdedilir."

MADDE 9- Aynı Yönetmeliğin 52 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Üstyapıların Tahliyesi ve Malların Tasfiyesi

Madde 52- Arazisi Hazinenin özel mülkiyetinde bulunan serbest bölgelerde; Faaliyet Ruhsatının süresinin sona ermesi veya iptali halinde, üstyapıyı Kanunun ek 5 inci maddesi gereğince tahliye etmesi gereken kullanıcılara Genel Müdürlükçe bir aydan az altı aydan fazla olmamak üzere tahliye süresi verilir. Kullanıcının tahliye süresini uzatma talebi, tahliyeye konu malların listesi ile birlikte Bölge Müdürlüğüne yapılır. Bölge Müdürlüğü ek süre talebini, kendi görüşü ve İşletici veya B.K.İ.'nin görüşü ile birlikte Genel Müdürlüğe iletir. Verilecek ek süreler de dahil olmak üzere tahliye süresi hiçbir şekilde altı ayı geçemez. Tahliye süresi içerisinde üstyapının kullanıcı

tarafından tahliye edilmesi esastır. Tahliye süresinin sonunda kullanıcıya ait olup üstyapıdan çıkarılmayan mallar üzerinde kullanıcının her türlü tasarruf yetkisi kalkar. Bu malların sayım ve tespit yapılıncaya kadar bulunduğu yerde aynen muhafazasını teminen, Bölge Müdürlüğü ve İşletici veya B.K.İ. ile Gümrük İdaresi tarafından gerekli tedbirler alınır.

Birinci fıkra uyarınca verilecek tahliye süresi sonunda üstyapıdan çıkarılmamış mallar, tahliye süresinin sona erdiği günü takip eden bir ay içinde, Serbest Bölge Müdürünün başkanlığında, Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğü, Serbest Bölge Gümrük Muhafaza Müdürlüğü ve İşletici veya B.K.İ. ile gerektiğinde diğer ilgili kamu kurumları ve mahalli meslek kuruluşları temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak bir komisyon marifetiyle sayım ve tespit yapılarak tutanağa bağlanır. Bu mallar üzerinde haciz veya satılamaz, devredilemez, rehin, ipotek gibi şerhler varsa, bu haciz veya şerhler; komisyon tarafından tutulacak sayım ve tespit tutanağına istinaden kalkmış sayılır. Komisyon tarafından tutanağa bağlanan mallar; Kanunun ek 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre ve 25/6/2013 tarihli ve 28688 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tasfiye Yönetmeliğinde düzenlenen usul ve esaslar çerçevesinde tasfiye edilmek üzere ilgili tasfiye işletme müdürlüğüne teslim edilir. Tasfiye edilen malların satış bedeli hakkında 4458 sayılı Kanunun 180 inci maddesinin birinci fıkrası uygulanmaz. Bu malların satış bedelinden gümrük vergileri, hizmet karşılığı alacaklar ve yapılmış masraflar, satış için yapılmış masraflar düşüldükten sonra bakiye bedel hak sahiplerine dağıtılmak üzere ilgili icra müdürlüklerine gönderilir. İcra müdürlüklerince yapılacak dağıtımdan sonra varsa artan para, Faaliyet Ruhsatı süresi sona eren veya iptal edilen kullanıcı adına emanet hesabına alınır ve talep etmesi halinde kendisine ödenir.

Özel arazili serbest bölgelerdeki kullanıcılara, Faaliyet Ruhsatının süresinin sona ermesi veya iptali halinde Genel Müdürlükçe bir aydan az altı aydan fazla olmamak üzere tahliye süresi verilir. Kullanıcının tahliye süresini uzatma talebi, tahliyeye konu malların listesi ile birlikte Bölge Müdürlüğü üzerinden Genel Müdürlüğe yapılır. Bölge Müdürlüğü ek süre talebini, kendi görüşü ve İşletici veya B.K.İ.'nin görüşü ile birlikte Genel Müdürlüğe iletir. Verilecek tahliye süresi sonunda üstyapıdan çıkarılmayan mallar bölgede terk edilmiş sayılır. Bu mallar, ikinci fıkrada belirtilen şekilde oluşturulacak komisyon marifetiyle sayım ve tespit yapılmak suretiyle tutanağa bağlanır ve 4458 sayılı Kanunun 177 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendi uyarınca tasfiye edilmek üzere ilgili tasfiye işletme müdürlüğüne teslim edilir.

Tasfiye edilecek malların taşınmasında İşletici veya B.K.İ.'nin mevcut imkanlarından yararlanılır. Tasfiye edilecek mallar, tasfiye gerçekleşene kadar başka bir açık veya kapalı depolama alanında muhafaza edilebilir. Uygun depolama koşullarının mevcut olmaması nedeniyle, tasfiye edilecek malda meydana gelecek eskime, bozulma, çürüme veya değer kaybı gibi durumlar için Bakanlık ve İşletici veya B.K.İ. sorumlu tutulamaz.

Tasfiye edilecek malların, tasfiye işlemi gerçekleşmeden önce kullanım süresinin dolması, eskime, bozulma, çürüme gibi nedenler sonucunda ekonomik değerini yitirmesi, sağlığa veya çevreye zararlı olduğunun anlaşılması veya diğer yollarla tasfiye edilememiş olması halinde; bu mallar 37 nci madde hükümlerine göre imha edilir.

Genel Müdürlük, birinci ve üçüncü fıkralar kapsamında tahliye süresi verme ve bu süreyi uzatma yetkisini Bölge Müdürlüğüne devredebilir."

MADDE 10- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 11- Bu Yönetmelik hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

Resmi Gazete İçin Link Tıklayınız.

Mevzuatlara Dönmek İçin Tıklayınız.

Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının yukarıdaki Yönetmelik ile değiştirilmeden önceki (eski) hali;

Madde 3 – *Bu Yönetmelik, 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun 7 nci, 10 uncu, 13 üncü, ek 1 inci ve geçici 5 inci maddeleri ile 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 450 nci ve 508 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.*

Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinin yukarıdaki Yönetmelik ile değiştirilmeden önceki (eski) hali;

i) Genel Müdür: *Serbest Bölgeler, Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürünü,*

***Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinin* yukarıdaki Yönetmelik ile değiştirilmeden önceki (eski) hali;**

j) Genel Müdürlük: *Serbest Bölgeler, Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğünü,*

***Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının* yukarıdaki Yönetmelik ile değiştirilmeden önceki (eski) hali;**

Bölgenin sınırları, Bakanlar Kurulu'nun ilgili Bölgenin kurulmasına ilişkin Kararnamesinde belirtilen sınırlarıdır.

Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinin 8 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasının yukarıdaki Yönetmelik ile değiştirilmeden önceki (eski) hali;

Arazisi Hazineye ait serbest bölgelerde İşletici, B.K.İ. ve kullanıcılar tarafından inşa ettirilen bina ve tesisler, faaliyet ruhsatı süresinin sona ermesi veya faaliyet ruhsatının iptali halinde Hazineye intikal eder. Söz konusu bina ve tesislerin kullanılır halde devredilmesi esastır. İşletici/B.K.İ. ile Bölge Müdürlüğü bu hususta gerekli tedbirleri birlikte alırlar.

Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinin 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin yukarıdaki Yönetmelik ile değiştirilmeden önceki (eski) hali;

a) Serbest Bölge olarak belirlenen Hazineye veya kamu kuruluşlarına ait arazinin, Bakanlık tarafından İşleticiye veya B.K.İ.'ye İşletme veya Kuruluş ve İşletme Sözleşmesi imzalanmak suretiyle tahsisi halinde, İşletici veya B.K.İ'nin yükümlülükleri sözleşmede belirlenir. Bölgedeki Hazineye ait binalar ile Kullanıcılar tarafından inşa ettirilen ve bilahare "Faaliyet Ruhsatı" süresinin sona ermesiyle mülkiyeti kendiliğinden Hazineye geçen bina ve tesislerin işletilmesinin İşleticinin veya B.K.İ.'nin kullanımına bırakılması halinde, kiralamaya ilişkin özel ve genel şartların kapsamı Genel Müdürlük ile İşletici veya B.K.İ. arasında yapılan sözleşmede ayrıntılı olarak hüküm altına alınır. Bölgede bina ve tesis yapıp bilahare "Faaliyet Ruhsatı" süreleri dolan Kullanıcıların, talepte bulunmaları halinde, faaliyet ruhsatlarını da yenilemiş olmaları kaydıyla aynı bina ve tesisler, İşletici veya B.K.İ tarafından kendilerine tercihli olarak kiralanır.

Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinin 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin yukarıdaki Yönetmelik ile değiştirilmeden önceki (eski) hali;

a) Kira sözleşmeleri, Kullanıcıya daha önce verilen "Faaliyet Ruhsatı"nda öngörülen süreden daha uzun bir süre için akdedilemez. "Faaliyet Ruhsatı" süresinin sona ermesiyle veya "Faaliyet Ruhsatı" iptaliyle, tarafların birbirlerine feshi ihbarda bulunmaları suretiyle kira sözleşmeleri feshedilir. Bu takdirde kiradan ve kira sözleşmesinde belirtilen depozitodan işleyen süreye ait kira, keza yapılması gereken tamir ve sair giderler indirilerek, bakiye miktar Kullanıcıya iade edilir. Kullanıcının, borçlu kalması halinde kendisinden tamir veya sair giderlerin tazmini için gerekli kanuni yollara başvurulur. Kullanıcı, fesih işlemini müteakip bir ay içinde kendisine ait mal ve eşyaları beraberinde götürmediği takdirde bu mal ve eşyalar, tasfiye işlemine tabi tutulur.

Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinin 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinin yukarıdaki Yönetmelik ile değiştirilmeden önceki (eski) hali;

b) Kiralanan parseller üzerinde Kullanıcılar tarafından yaptırılan bina, hangar, depo, ambar, fabrika gibi bilumum gayrimenkuller; menkuller hariç tutulmak suretiyle, Kullanıcının "Faaliyet Ruhsatı" süresinin sona ermesiyle birlikte Hazinenin mülkiyetine geçer.

Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinin 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinin yukarıdaki Yönetmelik ile değiştirilmeden önceki (eski) hali;

c) "Faaliyet Ruhsatı" ve sözleşme sürelerinin hitamında 25'nci madde hükmü uyarınca işletilmesi B.K.İ.'ne bırakılan parsel ile bunun üzerindeki tesisleri, B.K.İ. aynı Kullanıcıya tekrar kiralamak isterse, yapılacak sözleşmede parsel ve bina kira birim fiyatları ayrı ayrı gözönünde tutularak kira tutarı hesaplanır ve tercihli olarak bu Kullanıcıya kiralanır.

Serbest Bölgeler Uygulama Yönetmeliğinin 52 nci maddesinin başlığıyla birlikte yukarıdaki Yönetmelik ile değiştirilmeden önceki (eski) hali;

İcra ve Tasfiye İşlemleri

MADDE 52 – *Serbest Bölgelerde yapılacak icra işlemleri İcra ve İflas Mevzuatına tabidir.*

Faaliyet Ruhsatının iptal edildiği veya süresinin sona erdiğinin Bölge Müdürlüğünce ilgili kullanıcıya yazılı olarak tebliğ tarihinden itibaren üç ayı geçmemek üzere, Bölge Müdürlüğünce

verilecek süre içerisinde Bölge dışına çıkarılmayan mallar ile Bölgede terk edilen mallar, Bölge Müdürünün başkanlığında, Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğü, Serbest Bölge Gümrük Muhafaza Müdürlüğü, İşletici/B.K.İ.'den ve gerektiğinde mahalli meslek kuruluşlarından birer görevlinin de katılımıyla oluşturulacak bir komisyon marifetiyle sayım ve tespiti yapılarak tutanağa bağlanır.

Söz konusu tutanak kapsamındaki mallar, gerektiğinde İşletici/B.K.İ.'nin sağlayacağı taşıma ve nakliye imkanlarından yararlanılmak suretiyle, tasfiye edilmek üzere Gümrük Müsteşarlığı Tasfiye İşleri Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğüne bağlı Tasfiye İdarelerine teslim edilir.